

Hyvä tieteellinen käytäntö (HTK) ja sen loukkausepäilyjen käsittely Varsinais- Suomen hyvinvointialueella

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen prosessikuvaus, joka liittyy
Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) vuoden 2023 julkaisuun
Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa

Hyvän tieteellisen käytännön loukkausten käsittelyssä noudatettava prosessi.

1. Kirjallinen ilmoitus ja vireillepano

Tutkimus- ja kehitysjohtaja saa kirjallisen perustellun epäilyn hyvän tieteellisen käytännön loukkauksesta.

Tutkimus- ja kehitysjohtaja toimittaa asiakirjan/asiakirjat kirjaamoon, joka antaa epäilylle asianumeron. Kirjaamo toimittaa asiakirjat eteenpäin tutkimuslakimiehelle ja tutkimuspalvelut yksikköön. Jatkossa kaikki olennainen kirjeenvaihto lähetetään kirjaamoon kirjattavaksi kyseiselle asialle.

Tutkimuslakimies arvioi, liittyykö epäilyyn muita kuin tutkimuseettisiä asioita ja ottaa niihin kantaa.

Tutkimuspalvelut pyytää vastineen epäilystä. Epäily liitteineen lähetetään epäilylle. Kun vastine on saatu, tutkimuspalvelut valmistelee yhdessä tutkimuspäällikön ja tutkimus- ja kehitysjohtajan kanssa tutkimus- ja kehitysjohtajan päätöksen.

2. Esiselvityksen käynnistäminen

a. Esiselvitystä ei käynnistetä

Tutkimus- ja kehitysjohtajan päätös toimitetaan asianosaisille epäilyn esittäneelle, epäilylle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKiin.

b. Esiselvitys käynnistetään

Tutkimus- ja kehitysjohtajan päätös esiselvityksen käynnistämisestä toimitetaan epäilyn esittäneelle, epäilylle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKille. Päätös sisältää tiedon esiselvityksen aloittamisesta, sen perusteista ja selvittäjänä toimivasta viranhaltijasta.

3. Esiselvitys

Esiselvityksen toteuttaa hyvinvointialueen tutkimuspäällikkö yhdessä tutkimus- ja kehitysjohtajan kanssa. Tutkimuspäällikkö huolehtii esiselvityksen koordinoinnista, esiselvitysraportin kirjoittamisesta ja tutkimus- ja kehitysjohtajan päätöksen valmistelusta. Kuullaan ilmoituksen tekijää, epäiltyä ja tarpeen mukaan asiantuntijoita ja muita henkilöitä. Tutkimuspäällikkö toimittaa raportin esiselvityksestä hyvinvointialueen tutkimus- ja kehitysjohtajalle.

a. Kyse ei ole HTK-loukkauksesta

Tutkimus- ja kehitysjohtajan päätös lähetetään tiedoksi osapuolille, esiselvittäjälle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKille sekä tarvittaessa muille tahoille.

b. Kyse on HTK-loukkaus eikä ole erityistä syytä varsinaiseen tutkintaan.

Tutkimus- ja kehitysjohtajan päätös lähetetään tiedoksi osapuolille, esiselvittäjälle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKille sekä tarvittaessa muille tahoille.

c. HTK-loukkaus epäselvä tai loukkausepäily ilmoitettua laajempi

Käynnistetään varsinainen tutkinta. Tutkimus- ja kehitysjohtajan päätös lähetetään tiedoksi osapuolille, esiselvittäjälle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKille sekä tarvittaessa muille tahoille.

4. Varsinainen tutkinta

4.1. Toimeksianto ja toteutus

Hyvinvointialueen tutkimus- ja kehitysjohtaja päättää tutkimuspäällikön kirjallisen esiselvitysraportin perusteella varsinaisen tutkinnan käynnistämisestä.

Tutkintaryhmä perustetaan hyvinvointialueen tutkimus- ja kehitysjohtajan päätöksellä, jossa samalla asetetaan tutkintaryhmän työlle puheenjohtaja ja määräaika. Tutkintaryhmän nimeämisessä sovelletaan hallintolain yleisiä esteellisyysperiaatteita. Varsinaista tutkintaa koordinoi tutkimuslakimies.

4.2. Päätäminen

Tutkintaryhmä antaa työstään loppuraportin. Hyvinvointialueen tutkimus- ja kehitysjohtaja pyytää loppuraportista vastineet epäilyn kohteelta ja epäilyn esittäneeltä.

Hyvinvointialueen tutkimus- ja kehitysjohtaja laatii loppuraportin ja päättää siitä annettujen vastineiden perusteella onko HTK-loukkaus tapahtunut sekä onko epäily aiheeton vai onko tapahtunut muu vastuuton menettely.

Päätös annetaan tiedoksi epäilyn kohteelle, epäilyn esittäjälle, tutkimusryhmälle, tutkimusetiikan tukihenkilöille ja TENKille sekä muille tahoille tarvittaessa.

5. Seuraamukset

HTK-loukkaus todetaan

Tutkimus- ja kehitysjohtaja arvioi HTK-loukkauksen tekijälle aiheutuvat seuraamukset.

Mikäli hyvinvointialueen tutkimus- ja kehitysjohtajan käsityksen mukaan todettu HTK- loukkaus saattaa johtaa muihin seuraamuksiin joko hallinto-, rikos- tai työoikeudellisen lainsäädännön nojalla tai sopimusoikeudellisin perustein, hän siirtää asian hyvinvointialueen hallintojohtajan arvioitavaksi.